

МОЛОДИЙ КОМУНАР

орган Київського обкому ЛКСМУ

НОВИНИ

Попереду — остання

Ось і закінчилась найдовша і найвідповідальніша третя чверть. Попереду — остання, четверта. Вчора розпочалися канікули. Як проведуть їх учні? Що зробити, щоб пройшли вони цікаво, весело? Цю тему переслідував одиозний семінар вожатих, який відбувся в Палаці піонерів.

Г. ІВАНЧЕНКО.

В технікумі — нова традиція

В Кіровоградському машинобудівному технікумі відбулася чергове заняття школи комсомольського активу. Секретар обкому комсомолу М. Гайдамака розповів присутнім про те, як проводили Ленінські заїлки. Викладачі технікуму С. Е. Тарський та П. А. Терлецький, Г. В. Шканд свої виступи присвятили питанням про роль комсомольської організації у патріотичному вихованні молоді, в боротьбі за знання і міцні знання, про те, як комсомольська організація має виховувати у молоді любов до своєї професії. Студент інституту Пушкінський студент В. Мішура поділився враженнями про перебування на І республіканському зльоті активістів - вузівців у Києві.

зар. сектором обліку комітету комсомолу технікуму.

75 комсомольців села Куцеволівки Онуфріївського району сьогодні на передньому краї боротьби за колективний достаток. Інші комсомольську організацію очолює енергійний юнак, недавній випускник Іван Матюха. Фото В. ОЛЕКСІЄНКА.

Хроніка КОМСОМОЛЬСЬКОГО ЖИТТЯ

ЩАСЛИВИЙ ДЕНЬ

Для молодіжного колективу Новгородківського районного об'єднання «Сіль-

госптехніка» цей день був найсвятковішим. Заступник голови обласного об'єднання «Сільгосптехніка» Г. Акімов вручив переможцям республіканського змагання грамоти обласного комітету ЛКСМУ і ЦК ЛКСМУ. Начальник механізованого загону Іван Ребедайло гаряче подякував за нагороду і розповів про свої плани на майбутнє. А роботи в комсомольців чинало. До 100-річчя від дня народження В. І. Леніна вони взяли підвищені зобов'язання: внести понад планове завдання 10 тисяч тонн місцевих добрив на поля, спорудити пів-

тора кілометра водовивідних каналів, побудувати профілактичні площадки для ремонту техніки. В. ПАНАСЮК.

пройшов перший конкурс на кращого раціоналізатора. М. РЯБОКУЧА.

40 + 40

Група комсомольців районної підстанції Подузького нікелевого заводу Голованівського району намітила провести 40 неділень і 40 суботників. А вчора групкомсорт Григорій Квашук звітунув про зроблене. 500 кілограмів чорного і 50 кілограмів кольорового металевого лому здали юнаки і дітчата у фонд солідарності. Л. ВЛАСЮК.

РАДА ДІЄ

При Гайворонському РК ЛКСМУ почала діяти новостворена рада молодих спеціалістів. До її складу входять 11 виробничників. Керівником обрано інженера Гайворонського паровозоремонтного заводу Олексія Костанопуло. Нещодавно

ПОЛІГ У БЕРЕЗНІ

РІДНІ ВОІНІВ-ВИЗВОЛИТЕЛІВ У ЮНИХ СЛІДОПИТІВ ЛЮШНЕВАТОГО

Навесні 1944 року моя мати одержала повідомлення: «Ваш син Олексій поліг смертю хоробрих». Де саме він загинув, не повідомлялося. Тільки в минулому році червоні слідопити Люшневатської восьмирічної школи Голованівського району написали нам про те, що Олексій загинув у березні 1944 року, визволяючи їхнє село від німецьких загарбників. Діти запрошували відвідати село Люшневате. Вони повідомляли, як їхати і навіть вказували квартиру, де я повинен буду зупинитися по приїзді. І ось я біля братської могили, на якій викарбовані імена солдат, які сплять вічним сном. Зразу ж кидається в очі напис: «Пухальський Олексій Семенович». Намагаюся прочитати й інші імена, та скупі чоловічі сльози заступили очі.

Зустрічати нас прийшли всі люшневатці. Вулиця від школи до сільського клубу була заповнена людьми. І скрізь — вітання, привітання, радість зустрічі з багатьох міст і сіл. Червоні слідопити йшли поруч з гостями. Вони несли квіти від рідних сибіряк з Красноярського краю Грубіловського І. Ф. (Його син і дружина не змогли прийти).

Грає духовий оркестр. Голова місцевого колгоспу В. Компанієць зустрів привітливо з хлібом-сіллю. Нам вручили букети квітів.

Зріднилися ми з люшневатцями і думаю, що зустрічатися з ними будемо ще не один раз. Дуже хорошу справу зробили червоні слідопити. Дяка їм за це!

Микола ПУХАЛЬСЬКИЙ. Моршин Львівської області.

Мій брат Григорій Губський загинув у березні 1944 року. Як і де це сталося, ми нічого не знали. Тільки через 24 роки нам повідомили червоні слідопити Люшневатської восьмирічної школи, що він похований у їхньому селі. Ми їздили на могилу брата, привезли вінок і букет бузку, який посадив він сам. Коли це була жива мати, то присила нас берегти ці два куці бузку, як пам'ять про Гришу. А з якою ніжністю доглядала

кожне його стібло! Вона ніби щодня зустрічалася з сином, розмовляючи з кожним листочком. Коли бузок цвів, брала кілька квіточок в стакан з водою, ставила їх на столі, дивилася, промовляла і кінчиком хусточки витирала сльози. Дуже хотіла маги поклонитися могилі сина. Та не знала старенька про те, що він похований недалеко від рідної домівки. Не дожила...

Два куці бузку вирости великі-великі. Їх доглядаємо тепер ми. І бережемо бузок, як святиню. Ростуть і в мене два сини. Старший дуже схожий на Гришу, закінчив десятирічку, скоро піде в армію. Перед ним обов'язково віддає могилу свого дядька, щоб дати клятву — вірно служити Вітчизні, так як Гриша їй служив. Я впевнений, що мій син не запамусує славне ім'я Губських.

Микола ГУБСЬКИЙ. с. Косівка Олександрійського району.

НА ВАРТІ ЗАВОЮВАНЬ ЖОВТНЯ

УРОЧИСТІ ЗБОРИ, ПРИСВЯЧЕНІ 50-РІЧЧЮ ЧЕРВОНОПРАПОРНОГО КИЇВСЬКОГО ВІЙСЬКОВОГО ОКРУГУ

Червонопрапорному Київському військовому округу минуло 50 років. Його слава історія бере початок у грізні роки громадянської війни, коли радянський народ під керівництвом партії комуністів із зброєю в руках відстоював першу в світі республіку робітників і селян. Частини і з'єднання округу вкрили себе невмирущою славою в боротьбі з внутрішньою і зовнішньою контрреволюцією, на полях битв Великої Вітчизняної війни їх відмінною рисою є беззавітна відданість Комуністичній партії та радянському народові, непохитна вірність всепермагаючим Ленінським ідеям.

Разом з усім радянським народом воїни округу готують плану зустріч 100-річчю з дня народження В. І. Леніна, добиваються нових успіхів у бойовій і політичній підготовці.

...Святково прикрашений Жовтневий Палац культури столиці України. Вчора, 21 березня, тут відбулися урочисті збори військовослужбовців разом з представниками партійних, радянських і громадських організацій міста Києва, присвячені 50-річчю Червонопрапорного Київського військового округу.

Просторий зал заповнили генерали, офіцери, сержанти, солдати, їх гості — прикордонники, військові моряки, представники трудящих столиці України.

Підлими оплесками зустрічають присутні полку в президії керівників Комуністичної партії на уряді України товаришів В. І. Дрозденка, Н. Г. Кальченка, Д. С. Коротченка, І. К. Лутака, О. П. Ляшка, М. О. Соболя, О. А. Титаренка, П. Ю. Шелеста, В. В. Шербицького, В. К. Климченка, ... Г. Грушецького. Разом з ними місця в президії займають Маршал Радянського Союзу К. С. Москаленко, тричі Герой Радянського Союзу генерал-полковник авіації О. І. Покришкін, генерал-полковник М. Х. Калашнік, члени Військової ради ЧКВО, перший секретар Київського обкому партії Ф. П. Головченко, голова обласного комітету І. І. Лисенко, перший секретар Київського міського КП України О. П. Ботвин, голова міськвиконкому В. О. Іусев, представники військових округів і Червонопрапорного Чорноморського флоту, партійних і громадських організацій столиці України, ветерани громадянської та Великої Вітчизняної воєн.

Урочисті збори відкриває член Військової ради — начальник Політичного управління ЧКВО генерал-полковник В. Я. Головкін.

Велично звучать Державні Гімни Радянського Союзу та Української РСР.

Одностайно обирається почесна президія зборів у складі Політбюро ЦК КПРС.

Слово надається членові Політбюро ЦК КПРС, Першому секретареві ЦК КП України товаришеві П. Ю. Шелесту, тепло зустрінутому присутніми. Він каже, що з перших днів свого існування Радянська Армія з честю пронесла переможні прапори через усі грізні бурі і тяжкі випробування. Разом з нею славетний бойовий шлях пройшли війська одного з найстаріших у країні Київського військового округу.

За дорученням Президії Верховної Ради СРСР тов. Шелест під бурхливі оплески учасників урочистого засідання вручив Київському військовому округу Червоний прапор як символ військової честі, доблесті і слави, а також орден Червоного Прапора, яким округу нагороджено за великий вклад у справу зміцнення могутності Радянської держави та її збройного захисту, успіхи в бойовій і політичній підготовці та в зв'язку з 50-річчям Радянської Армії і Військово-Морського Флоту.

Командуючий військами Червонопрапорного Київського військового округу генерал-полковник В. Г. Куликов від імені Військової ради, всього особового складу округу висловлює палку подяку Центральному Комітетові Комуністичної партії Радянського Союзу, Президії Верховної Ради і Раді Міністрів Союзу РСР за високу оцінку ратної праці воїнів, діяльності командирів, політorganів, партійних і комсомольських організацій.

На урочистих зборах виступили також заступник міністра оборони СРСР Маршал Радянського Союзу К. С. Москаленко, член Військової ради, начальник Політичного управління Прикарпатського військового округу генерал-лейтенант І. В. Средин, колишній воїн ЧКВО робітник ордена Леніна Київського заводу «Більшовик» Г. Е. Дорошенко, член Військової ради, начальник Політичного управління Червонопрапорного Чорноморського Флоту контр-адмірал І. С. Руднев, заступник командуючого військами Червонопрапорного Одеського військового округу генерал-лейтенант М. І. Гордійчук, колишній командуючий артилерією Київського військового округу генерал-полковник Г. Є. Дегтярьов, начальник прикордонної застави імені Героя Радянського Союзу Олексія Лопатина майор В. О. Кошечков, відмінник бойової і політичної підготовки ЧКВО сержант М. Г. Бондик.

З величезним піднесенням присутні прийняли вітальний лист ЦК КПРС, Президії Верховної Ради і Раді Міністрів СРСР.

Звучить команда: «Для виносу прапора Червонопрапорного Київського військового округу прошу встати!» Під звуки маршу прапороносці виносять прапор із залу. Урочисті збори оголошуються закритими. Оркестр виконує Державні Гімни СРСР і УРСР. Вибухають бурхливі овації на честь Комуністичної партії, радянського народу, його доблесних Збройних Сил.

(РАТАУ).

ПРОШУ на розгляд рацпропозицію майстра Олександра Андрійовича Ярового», — сказав неголосно, але вагомо, і присутні відразу стихли, повернувшись в бік темнорусого юнака. Після недовгого обговорення проголосували «за». Звикли вже: якщо пропонує щось Юрій Олійник — слід прислухатись. Він вміє дбати про державні гроші. Ось і цього разу експертів очевидна. Замість двохсот деталей «СУТ-114» можна пакувати шістьсот в один ящик. А це ж скільки лісу збережеться!

Юрій Анатолійович (так величають його у відділі) вже п'ять років працює інженером-нормувальником в першому механоскладальному цеху заводу «Червона зірка». За цей час не одна рацпропозиція пройшла через його руки. Уважно відбирав ефективні, прискорював введення їх у дію.

А в цеху його звуть просто — Юра. Сюди він прийшов вісімнадцятирічним юнаком після закінчення технікуму сільськогосподарського машинобудування. Звідси поступив чотири роки тому в політехнічний інститут. Вдень — завод, ввечері — інститут. Та знаходить час і для громадської роботи. Знають його в механоскладальному як кращого пропагандиста в міській комсомольській політсвіті. В минулі два роки він молодіжний політичний клуб «Глобус», а в цьому році — гурток «Кругозір».

Ось перша зустріч з членами гуртка. Більшість — хлопці. З-поміж їх чуприн виділяються акуратні дівочі зачіски, хусточки. Допитливі очі звернуті до пропагандиста.

Юрій розповів про Павку Корчагіна, героїв Краснодона... За приклад сучасній молодій людині поставив Юрія Гагаріна, Валентину Терешкову...

— В нашій країні кожна людина може добитися своєї мети — немов підсумував сказав.

ПОЛІТИЧНИЙ ГАРТ ДИСПУТ ТРИВАЄ

І відразу, як і сподівалися пропагандист, виник диспут. Коли потроху спав жар суперечки, прозвучало несподівано з першого ряду:

— Ти кажеш, Юрію, що можна домогтися всього. А якщо я хочу стати міністром? Як мені бути з такою мрією? — запитав Віктор Кулик.

Тиша. Всі з цікавістю звернули очима до пропагандиста.

«Той не солдат, хто не носить в ранці маршальського жезла», — почав він словами Суворова. А думки біжать одна за одною: «Що ж відповідати конкретно?»

У відчинених дверях з'явився майстер цеху Олексій Васильович Шеховцов. Запросили його і розповіли про виниклу суперечку. Колишній в'язень Освенціма Олексій Васильович розказав про своє життя у фашистському концтаборі. Ді-

зналися гуртківці, з якою теплотою ставились там до радянських людей французи і англійці. Розповідь привела до висновку: ким би ти не був, завжди залишайся людиною.

Закінчилось перше заняття. Та диспут тривав далі. Відповіддю на питання Віктора Кулика стало друге заняття, на якому йшлося про те, як відбулася Жовтнева революція на долі народів нашої країни, що дала Радянська влада молоді.

Щирою вичерпною відповіддю прозвучали і всі наступні заняття. Їх у гуртку пройшло вже десять планових і п'ять поза програмою. Останні, як правило, викликані підвищеним інтересом молоді до життя сво-

го заводу, до життя юності світу. Так зовсім недавно Олег Дробніченко та Жена Малко розповідали про молодіжні організації за рубежом. У «Кругозорівці» вже стало неписаним правилом — готувати питання на заняття самостійно. І пропагандист робить це свідомо. Глибше засвоюють матеріал, коли опрацьовують самостійно, коли в пошуках потрібного передивляються десятки газет, перегортають не один журнал, звертаються за порадами до старших товаришів-комуністів.

Через кілька днів знову зберуться «Кругозорівці» на заняття. Важко передбачити, хто виступатиме, про що конкретно вестиме мову. Але, безсумнівно, заняття буде цікавим, адже диспут, що загоріася на першій зустрічі, не закінчився.

О. БАСЕНКО.

м. Кіровоград.

Комсомолку Людмилу Супрун знають на Кіровоградському заводі кісельгуру не лише як вправного токаря механічної майстерні, а і як активістку. Вона — член заводського комсомольського бюро, член правління клубу, учасниця художньої самодіяльності. Нещодавно її обрали депутатом Кіровоградської міськради.

Фото Ю. ЛІВЛІШНИКОВА.

Фотоінформація

В Кіровоградській середній школі № 30 відкрито нову Ленінську кімнату. Численні стенди, панно, альбоми, виготовлені руками самих учнів, розповідають про життєвий і творчий шлях Ілліча, про його соратників.

НА ЗНІМКУ: старшокласники оглядають Ленінську експозицію. Фото учня СШ № 30 М. СІВІРСЬКОГО.

НОВИНИ

Нарада молодих письменників

Сьогодні у Москві відкривається п'ята Всесоюзна нарада молодих письменників. На пресконференції, що відбулася 20 березня в ЦК ВЛКСМ, журналістам повідомили, що нарада триватиме вісім днів. Її учасниками будуть понад 250 прозаїків, поетів, драматургів, критиків, представників багатонаціональної радянської літератури. Значення, що в основному — це люди робітничих професій.

Перед учасниками наради виступлять письменники, вчені, керівники державних установ.

В ході наради літератори будуть зустрічатися з молоддю підприємств, будов столиці, колегів Памосков'я.

(ТАРС).

Дюжю-ррррччч від дня народження В. І. Леніна

Головна тема

ПРО ТЕ, ЯК РАДЯНСЬКА КІНЕМАТОГРАФІЯ

ГОТУЄТЬСЯ ЗУСТРИТИ 100-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ

НАРОДЖЕННЯ ВОЛОДИМИРА ІЛІЧА ЛЕНІНА.

РОЗПОВІДАЄ СЕКРЕТАР ПРАВЛІННЯ СПІЛКИ

КІНЕМАТОГРАФІСТІВ СРСР А. В. КАРАГАНОВ.

НАСАМПЕРЕД я хотів би підкреслити, що створення фільмів про Леніна і революцію — це, звичайно ж, не короткочасна, приурочена до ювілею кампанія, а одне з постійних і генеральних завдань радянської кінематографії.

Можна виділити два напрями в розвитку кіноленініани. Перший — ми повинні повернути глядачеві те, що нагромаджено історією екранної Ленініани. Тоді оператори кінохроніки Тіссе, Ле-

вницький, Лемберг та інші фіксували на кіноплівку всі найважливіші історичні події, в яких брав участь Ленін. І ці кінодокументи повинні щоденно жити на екрані для пильного глядача. Ось чому ведеться велика робота для того, щоб відновити кінофонд Ленініани. Тиражуються і готуються до випуску на екран країні фільми минулих років.

Багато років пройшло з тих пір, кіноленініана поповнилася десятками фільмів, серед яких були прекрасні твори мистецтва. Стали

вешню сказанню класикою «Ленін у Жовтні», «Ленін у 18-му році», «Людина з рум'янцем», Борис Васильович Щукін, працюючи над образом вождя революції, зробив справжнє художнє відкриття, над котрим, як виявилося, час не владив.

Уже знайомі глядачеві такі значні поваторські твори останніх років, як «Ленін у Польщі» С. Юткевича, «Останні сторінки» Ф. Тютюна за сценаріями С. Габриловича і Г. Фрадкина. Тут нам відкрився не тільки зміст, але й сам хід ленінської думки. Життєві явища і події, побачені авторами через призму цієї думки і постають перед глядачем в їх суттєвих і глибоких закономірностях.

СТАВ стапним у дальшому поглибленні ленінської теми в кіномистецтві фільм «Шосте липня». Він органічно поєднує в собі особливості історичної хроніки та історичної драми, документальність і глибоку психологічність. Тонка художність багаторазово посилює його звучання для сучасника. Тут глядач бачить справжню напружену революційну боротьбу з сильним противником. І це лише підкреслює значимість перемогі Леніна, партії більшовиків у тяжкій боротьбі з лізими авантюристами.

Повним ходом розгорнулася зараз робота над фільмами: «Рік 1903-й» — про

боротьбу Леніна за створення партії робітничого класу, «Красна площа» — про народження Червоної Армії, «Кремльські куранти» — про перші кроки у становленні нової індустріальної «електричної» Росії.

НЕДАВНО Комітет по кінематографії при Раді Міністрів СРСР за участю Спілки кінематографістів оголосив зразу два конкурси: на кращий кіносценарій про життя і діяльність Леніна і конкурси на сценарій, присвячений сучасності, практичному здійсненню радянським народом ідей ленінізму.

У дні VI Міжнародного кінофестивалю, що проходить влітку цього року в Москві, будуть показані країні фільми про Леніна. За досвідом демонстрації кінофільмів: «Жовтень», «Ленін у Польщі» і «Шосте липня» у цілому ряді країн. — ми знаємо, який величезний інтерес викликають за рубежом нашої Батьківщини фільми, які відтворюють образ Ілліча.

Такі деякі штрихи нашого плану підготовки до 100-річчя від дня народження Леніна. Виконання цього плану вимагає великої практичної роботи. Вона вже ведеться на кіностудіях, у Комітеті по кінематографії, у Спілці кінематографістів СРСР. Людям, яким безмежно дороге ім'я Леніна, людям, які у боротьбі за торжество ідей ленінізму бачать зміст і сенс свого життя.

Які найкращі (найбільш випробувані) форми роботи комсомолу з піонерами?

В яких школах області вже є досвід роботи по останніх двох експедиціях?

Де активніші чини під час канікул: в школі чи поза школою?

Роль вожатого у виховному процесі і ставлення до нього педколективу?

Хто з юних героїв найбільше цікавить піонерів?

Нові форми роботи по поліпшенню успішності?

Що виховують у піонерів ігри?

Які ви вважаєте: робота вожатого тимчасова?

ЩИ ПИТАННЯ та інші були задані старшим піонервожатим за «круглим столом» «Молодого комунара». І треба сказати, що на жоло першого питання розгорнулася найбільш жвава дискусія. Якщо в багатьох школах практикують значайне шефство окремих комсомольців над піонерським класом, то в Кіровоградській школі № 27, як сказала Таня Лебедева, найбільшу увагу звертають на військово-патріотичне та фізичне виховання. Тут комсомольці і піонери — єдиний колектив, і що б

не проводив комітет комсомолу: чи то ігри, походи — все разом. Це організує молодших школярів, виробляє в них почуття відповідальності і, безумовно, викликає інтерес.

По-іншому робота ведеться в Олександрійській середній школі № 6.

— Я взагалі не уявляю своєї роботи з піонерами, — сказала Раїса Ємець, — якби мені не допомагали комсомольці. За кожним піонерським класом закріплені вожатий, вожатий-інструктор, а іноді — і колективні вожатий. Колективні вожаті — (десятий клас) — найбільше себе виправдали. Вони не тільки сліdkують за успішністю своїх

підшефних, а й розумують з ними ігри, організують змагання. В разі потреби, штаб «Комсомольського прожектора» робить рейди по піонерських класах.

Щодо двох останніх експедицій — «Заповітам Леніна вірні» і «В країну знань» — всі згодні, що вони цілком посилені і захоплюючі. Досвідом же по цій роботі поділилась вожата Знам'янської середньої школи № 2 Таня Волкова.

У ПИТАННІ, яка роль вожатого у виховному процесі і яке ставлення до нього педколективу, всі зійшлися на одному. В усіх школах, без винятку, роль вожатого піднесена до рівня вихователя. Педколектив, парторганізація, директор завжди подають допомогу, консультації. Але, як сказала вожата Кіровоградської восьмичірної школи № 8 Лілія Нетребіна, піонервожаті дуже часто завантажують розповсюдженням різ-

Вожатий і піонер

них квитків, абонементів. Справді, зауваження слухає. І не погодиться з думкою про те, що вожата не повинна займатись такою справою, не можна.

Хоч би тому, що у кожному кінотеатрі є для цього довірена особа. А піонервожатий і без цього роботи вистачить. Хотілося б, щоб поряд із повсякденною роботою вожатих відряджали у школи передового досвіду чи в інші цікаві подорожі. Бо на питання «Хто з вас був у цікавій подорожі чи школі, де б взяв щось цінне для піонерської роботи?» ніхто нічого не сказав.

Складається таке враження, що хоч роль вожатого і підноситься до ролі вчителя, проте, мабуть, є ще

прихильники думати, ніби робота вожатого тимчасова. Ми навмисне спитали присутніх їх думку відносно цього. І вони були всі проти.

Цікавою була розповідь вожатого тридцятій кіровоградської школи Валентини Харламової. В їхній школі існує досить ефективна форма по поліпшенню успішності. В цьому велика заслуга шефів-виробничників із ремонтної зони автоколони № 2199.

— У нас багато було шефів, — сказала Валя, — Але ці виявились найбільш надійними.

В перший же день, коли вони прийшли до нас, учні поставились до них недовірно. Мовляв, все одно ви більше до нас не прийдете. Але ми помилились. Рівно через два тижні, як і домовлялись, вони прийшли у школу, щоб перенести завдання, яке дали нам

при першій зустрічі. Завдання не було виконане. Як же було соромно нашим учням! Проте шефи не картали їх, а категорично заявили, що коли і на цей раз вони не виконають завдання — дружбі кінець.

Більше того, треба було рапорт про зроблене віднести у автоколону. І цю справу ми доручили зробити відстаючому учням. Тепер у нас так і ведеться. Тільки відстаючих уже майже немає.

— Що виховують у піонерів ігри? — було останнім запитанням.

Валентина Шило (Кіровоградський район):

— Ігри завжди залучають дітей дітями. У них проявляється найживіший інтерес, енергійність.

Наталія Пістряга (Крем'яць):

— Тільки хотілося б, щоб ігор по них було більше.

На закінчення вожаті в словили побажання частіше зустрічати «піонерські» матеріали на сторінках «Молодого комунара».

Спорт

КИРОВОГРАД. Чотири дні тривали змагання з шахів на першість області серед працівників місцевої промисловості та комунального обслуговування. Переможці турніру — олександрійці.

МАЛА ВІСКА. Тут триває районна спартакіада, в якій беруть участь спортсмени низових колективів міста, колгоспні команди. Юнаки та дівчата заводу сухого м'яса — лідери спартакіади.

СКАРБНИЦЯ АПОЛЛОНА

ВІД НЕВІДОМИХ ГРАВЕРІВ

З кожним роком росте попит молоді до мистецтва, до осмислення і вивчення процесів, які відбуваються в ньому сьогодні, до оволодіння скарбами духовної культури.

«Поблизу великої церкви є прекрасний, слазний друкарський дім, який служить цій країні. З нього виходять всі їхні... книги варті пошани друком різного виду і кольору, а також малюнки на великих листах видатних пам'яток»... і т. д.

багатоплановістю, високим стилістичним і професійним рівнем. Коли ми, переглядаючи наші першодруки, захоплюємось їх досконалістю, то цьому у великій мірі сприяє той винятковий труд мало відомих, а іноді й зовсім невідомих митців, покладений в оформлення старовинної української книги.

Алеппський, який разом з патріархом Макарієм, подорожуючи по Україні, в 1655 році відвідав лаврську друкарню в Києві. Ще молода на той час друкарня Києво-Печерської лаври славилась на увесь слов'янський світ чудовими виданнями, своєрідно оформленими, прикрашеними гравюрами, заставками, ініціалами, виданнями, які досягли такого високого рівня, що правили за взірці для багатьох тогочасних друкарень.

Тоді були бурхливі роки. Народні повстання одне за одним потрясли володіння Речі Посполитої. По селах лунали закляки Богданових повстанців та гнівні пісні сільських бандуристів.

...Палав, переходячи з рук в руки, старовинний Київ. А в цей час на території Печерського монастиря ввечірні ступали друкарські перстаті. Продукція лаврської друкарні була різноманітною — від книг церковного змісту до наукових праць та літературних творів. Серед діячів друкарні були високоосвічені люди. Це завдяки їм українська книга XVII століття вражає своєю

ментальних та рослинних мотивів, які гравери часто знаходили в народному мистецтві. Прикладом умілого використання надбання народних уміальців може бути титульний лист «Печерської Патерики», різний одним з найплідніших граверів того часу — майстром Іллею. Чудовий рослинний орнамент, в який вписуються погруддя «святих», фантастичним килимом лягає на друкований аркуш. В цьому оригінальному поєднанні «святі отці» перетворюються в звичайних міщан.

Справді гарними творами мистецтва можна назвати ілюстрації, які виконувались для конкретних видань і супроводжували, а то й підсилювали зміст окремих сторінок книги. Відчуваючи зміст книги, автори ілюстрацій прагнули підпорядкувати йому і манеру виконання гравюри. Авторам «Патерики», наприклад, конче хотілось, щоб викладені в ньому легенди скидалися на вірогідні оповіді.

Разом з тим, в оформленні інших видань автори широко використовували ілюстрації

для насичення книги певним соціальним змістом, сценами з життя свого народу. Невідомий автор «Учительного евангелія» з демократичних позицій ілюструє-притчі «Про бзгача і смерть», «Про бідного Лазаря і багатого», недвозначно натискаючи на існуючу соціальну нерівність. З ретельністю зображує побутові сцени гравер «Т. Т.». З глибоким знанням народних звичаїв українців різне сцени хрещення, вінчання та похорон майстер Ілля.

СЕРЕД видань лаврської друкарні були й суто світські книги. Однією з найвідоміших є «Вірші на жалібний погреб лицаря Петра Конашевича Сагайдачного» — брошура ректора братської школи Касіяна Саковича. Для нас вона цікава трьома ілюстраціями, вміщеними в книзі. На одній з них зображено герб Війська Запорізького — озброєний козак. На другій, своєрідній батальній сцені, — взяття міста Кафи. На третій бачимо самого Сагайдачного на коні, дописує реалістичний портрет гетьмана. Виконані з піднесенням, ілюстрації свідчать про вміння невідомого автора вправно скомпонувати гравюру, знати і виділити основне та майстерно її вирізати.

Широке використання в гравюрі досягнень народної творчості, любовних і народних мотивів свідчать про участь в художньому житті друкарні виходців з різних верств населення.

Книжкова графіка XVII століття небагата на імена. До нас дійшло ім'я Прокопія. Більш відома спалшина Ілля, яка складається майже з чотирьохсот різних листків. Роботи Іллі зустрічаються як у київських, так і у львівських виданнях. Багато гравюр цього майстра передруковувались не раз після його смерті. Найбільш рідкісною в наш час роботою Іллі є так звана «Линьва біблія», що складається зі 139 складних, майстерно виконаних листів. Інші майстри дійшли до нас за ініціалами, вміщеними на гравюрах — «Л. М.», «В.», «В. Р.», «Т. Т.» та ін.

Та, незважаючи на малювальний перелік імен (бо багато майстрів взагалі не підписували своїх робіт), ми маємо їхній великий доробок, який свідчить не тільки про високу професійну майстерність, не лише про глибоке розуміння синтезу друкованого аркуша з гравюрою, а й про самостійність і національну своєрідність київської художньої школи XVII століття. Роботи цих майстрів підготували пізніший прихід у мистецтво відомих українських художників.

Б. КУМАНСЬКИЙ, студент Ленінградського художнього інституту імені І. Ю. Рєпіна.

ЩО Ж, ЦЕ, звичайно, не віршовані рядки, але і в цих словах мені завжди буде вчувається шум моря, бо написав їх мій друг, поет, людина з планети Океан. І ще: коли я ненароком стану забувати море, я згадаю тоді такі чудові слова старого, але завжди юного капітана Кусто, який прохав мене передати його слова юнакам і дівчатам сонячної України — ентузістам підводного спорту: «Море — це вічна молодість, повсякденна школа мужності. І Вам писати далі сторінки мужності Людими у великій поемі про море».

ГОЛОС ДРУЗІВ

До найвіддаленіших земель ідуть путі. А потім, коли показуєш навіть чужий берег, стає тужно, тому що у тебе там залишаються нові друзі. Так було і цього разу, коли я відпливав з далекого острова Маврїкїї.

Проходять роки, але дружба не підвладна часам. Ось лист, який мені прислали з далекого острова: «Дорогий друже, чи пам'ятаєш ти нас? Хай цей лист нагадає тобі про голубі лагуни, пальмові ліси, про високі гори нашого острова, а найбільше — про те, як того далекого літа ми познайомилися і навіть побраталися. Ти пам'ятаєш, як ваше судно причалило до Маврїкїї, і ми, маврїкїйська молодь, ніби повія, ринула до вас на судно. Нам дуже радісно було бачити на березі своєї землі перших радянських людей. Про Радянський Союз буржуазна преса інше багато несправедливо. Тепер ми ще більше переконалися у цій буржуазній брехні.

До вашої країни везуть від острова Маврїкїї далекі, але широкі дороги дружби; ми листуємося з комсомольцями Радянського Со-

Леонід ТЕНДЮК

флібустьєри, або інакше «королівські пірати», звозили сюди невілників. Теперішні мешканці острова — давні нащадки невілників. Хлопці-маврїкїї, що прийшли до нас на корабель, запросили відвіати їх клуб... Він знаходився на одній з вулиць Порт-Луї. При вході в клуб — сиблема: мускулатий темі ношкірїї юнак з молотом розбиває ланцюги. Поряд напис: «Ленінська комсомольська організація острова Маврїкїї». Невелике приміщення. Стенд, на якому фотографії знатних людей Радянського Союзу: Гагарїна, Буркацької, Тичини. Тут же великий стенд-виставка, присвячений творчості Тараса Шевченка. Серед книг, які читають маврїкїйські комсомольці, я побачив вірші Маяковського, Комсомору, твори Фадєєва й Островського. Мені радісно було зустрітись на далекому березі з книгою «Юність України», в якій вміщено фотостуд «Поле мого, полечко» — дівчина-українка із збіркою моїх віршів.

Індїйка Женїї з острова Маврїкїї.

юзу, а тепер і ви, моряки, — наші ширі друзі. Ми хочемо розповісти тобі, що наша Ленінська молодіжна організація зараз займає найважливішим: збираємо кошти для поїздки кількох наших товаришів на навчання до Москви в університет імені Патріса Лумумби. У Москві, як ми говорили тобі тоді, вже вчаться кілька наших посланців. А тепер туди збираються Балаїдау, Гайнасані, Анджоєм, Тода — ті хлопці, з якими ти познайомився під час перебування на Маврїкїї.

Коли ти відїждеш, ми подарували тобі перламутрову черепашку, в котрій ти почувеш шум моря, якщо прикладеш її до уха. Знайшли її на дні морському наші товариші — шукачі перлів.

Чи нагадає тобі цей сувенір про наш острів? У пам'яті моїй лишаються далекі скелясті береги. Острів Маврїкїї. Як і на кожному острові, де хазяїнують колонізатори, нам, гостям, і взагалі всім, хто їх відвідає, «господарі» цих островів, білі, завжди намагаються підсувати так звані проспекти, в яких рожевими фарбами змальовується «райське» життя туземців. Ось і на Маврїкїї дали нам покровителі темношкірих такий проспект. «Господи, зроби Маврїкїї першим, а рай — другим», — прочитали ми в ньому. Гід пояснює нам, що Маврїкїї настільки щасливий острів, що порівняти його можна хіба що з раєм, і вже після раю його можна поставити на другому місці. Але, на жаль, це далеко не так.

Гортаючи сторінки історії острова Маврїкїї, достоту переконаєшся: це літопис битви туземців за своє визволення. Густо окроплені кров'ю борці за свободу ці сиріжалі. Понад 700 тисяч людей населяють острів: французи, китайці, вихідці з Африки та Індії. «Це люди, — пишеться в проспекті — що знайшли свій рай на землі».

Але рай цей став для них пеклом. На острові панує іноземний капітал. Національний борг дорівнює мільйону рупій. Безробіття, злидні — ось правда про життя маврїкїйців. Лондон намагається нав'язати острову Маврїкїї свою конституцію, а це означає — ще більше закабалити його. Але справжній сніг маврїкїйського народу виступали з рішучим протестом, і ось влітку 1968 року Маврїкїї став незалежною державою. Серед тих, хто відстоював свободу, були і члени Ленінської молодіжної організації острова. З ними я познайомився у перший день свого перебування на Маврїкїї.

На березі великої бухти розкинувся Порт-Луї, до якого причалив наш «Віталь». Високо над містом гори, на одній з них — цитадель. У кам'яних бійнях — цилінди. Розповідають, нібито фортеця була зведена для оборони, але потім ми довідалися, що цилінди, тут тримали невілників. Як відомо, Маврїкїї лежить на шляху, який він з Європи у країну Сходу, коли ще не було Суецького каналу. Французькі, а пізніше й англійські

«Дорогі товариші, ми одержали від вас лист, в якому ви висловлюєте подяку за прислану вам літературу, — прочитав я в одному з листів, котрий показав маврїкїйці. — Ви просите вислати додаткову політичну і марксистсько-ленінську літературу. З радістю виконуємо ваше прохання і надсилаємо вам нові книги».

Цей лист надіслали на Маврїкїї із Комітету дружби і культурних зв'язків СРСР із зарубіжними країнами.

Понад дві тисячі юнаків і дівчат нараховує організація Ленінського комсомолу на Маврїкїї. Вона виростає з невеликого молодіжного гуртка, охопила не тільки Порт-Луї, але й увесь острів. Голова цієї організації — чудовий хлопець Калїмто Говіндсамі. Він був у 1961 році в Москві на Всесвітньому форумі солідарності молоді і студентів, відвідав Київ, Сочі, Краснодар, де у нього з'явилось багато друзів, серед них радянський письменник, наш земляк-кіровоградець Анатолій Хорунжий.

Ось його, Анатолія Мефодійовича, телефон, — Калїмто показав мені у своєму блокноті запис. — Я ніколи не забуду, як ми з ним відпочивали в Сочі. Хочу, щоб ти від мого імені потиснув йому руку і сказав, що пам'ять про нього я завжди зберігаю.

До речі, минулого року я зустрів Калїмто у Києві: він був гостем СРСР.

Дружною сім'єю живуть комсомольці острова Маврїкїї. Вони навчаються і допомагають вчитися іншим. Ось і в цьому молодіжному клубі ввечері збирається молодь на навчання. Мій великий друг — вчитель французької мови, пост-початківець Джимі Рамасані, з яким ми провели не один щасливий день на острові, з коледжу приходять до молодіжного клубу і вчить молодь французької мови, читає юнакам і дівчатам твори російської класичної літератури і книги радянських авторів.

«Поліція», — розповідає Джимі, — на це дивитись скоєно: не раз навідувалися сюди «охоронці» закону, влаштовуючи обшуки. Зброї тут не знайшли. Але страшніше зброї — це те, що мають комсомольці, — твори Леніна і Маркса, Пушкіна і Шевченка, Горького і Маяковського».

(Далі буде).

«Відпочинь красуні-пальми». Острів Маврїкїї.

ТЕЛЕЕКРАН

ПОКАЗУЄ КИРОВОГРАД

ВІТРОК, 25 березня. Перша програма. 12.00 — «Волга-Волга». Художній фільм. (Кіровоград). 13.45 — Першість світу з хокея. СРСР—Швеція. (М). 16.50 — Передача, присвячена 25-річчю визволення Хмельницького від німецько-фашистських загарбників. (К). 17.30 — До 100-річчя від дня народження В. І. Ленїна. «Ідеї і справи Ленїна безсмертні». «В. І. Ленїн — творець і керівник більшовицької партії». (К). 18.00 — Особистий чемпіонат СРСР з боксу. Фінал. (М). 19.30 — «Матє Борш». Прем'єра телетелівізійного багатосерійного художнього фільму. (Угорщина). 20.30 — Інформаційна програма «Час». (М). 21.15 — «Весільні акорди». Концерт учнів музичної школи (Дніпропетровськ). 21.50 Кіно-

журнал (К). 22.00 — Чемпіонат світу з хокея: США — Канада. (Стокгольм). У перерві — телевісті. (К).

Друга програма. 21.15 — «Волга-Волга». Художній фільм. (Кіровоград).

СЕРЕДА, 26 березня. Перша програма. 12.00 — Кіножурнал та художній фільм «В літні приречення». (Кіровоград). 16.20 — «Піонерія». Тележурнал. (К). 17.00 — Наші оточення. (Кіровоград). 17.05 — «Ленїн на Муганї». Телефільм. (Кіровоград). 17.30 — «Весільні ритми». Розважальна програма. (Кіровоград). 18.00 — Першість світу з хокея: СРСР—Фінляндія. (Стокгольм). У перерві — телевісті. (К). 20.30 — Інформаційна програма «Час». (М). 21.15 — Експериментальна кольорова програма українського телебачення. Концерт. 22.00 — Чемпіонат світу з хокея: США—Чехословаччина. (Стокгольм).

Друга програма. 17.00 — «Будь сильним, будь спритним». (Львів). 17.30 — «По шляху спеціалізації». (Харків). 18.00 — «В літні приречення». Художній фільм. (Кіровоград).

ПОКАЗУЄ МИКОЛАЇВ

ВІТРОК, 25 березня. 11.00 — «Чарівник смарагдового міста». Лялькова телеставка. (Частина перша). (М). 12.00 — Художній фільм «Педагогічна поема». (М). 13.45 — Чемпіонат світу з хокея: СРСР — Швеція. 18.00 — Чемпіонат СРСР з боксу. Фінал. (Саратов). 19.30 — Угорський телефільм «Матє Борш». (Третя серія). (М). 20.30 — Програма «Час». (М). 21.15 — «Весільні акорди»: Концерт. (Дніпропетровськ). 22.00 — Чемпіонат світу з хокея: США — Канада.

СЕРЕДА, 26 березня. 9.15 — Художній фільм «Школа гринників». 11.00 — «Чарівник смарагдового міста». Лялькова телеставка. (Частина друга). (М). 12.00 — На приз клубу «Золота шайба». Всесоюзні ігри попероз з хокея. (Казань). 12.45 — Телевізійні вісті. (К). 12.55 — Телефільм «Скарби республіки». (К). 17.40 — Актуальний екран. 18.00 — Чемпіонат світу з хокея: СРСР — Фінляндія. 20.30 — Програма «Час». (М). 21.15 — Експериментальна кольорова програма. (К). 22.00 — Чемпіонат світу з хокея: США — СРСР.

ЗАХВОРИВШИ, ми ковтаємо таблетки, по-решки, мікстури, втираємо в шкіру мазі. Де які препарати потрапляють до нас у вигляді ін'єкцій. Але, на жаль, жоден з цих випробуваних способів не позбавлений недоліків.

— А якщо вводити ліки безпосередньо у кров, через вену?

— По-перше, — відповідає Георгій Яковлев, — це допустимо для невеликої кількості препаратів. Крім того, сам метод внутрішньовенних ін'єкцій досить тяжкий. Ніяка вена не витримає щоденних уколів на протязі кількох років. Але справа не тільки в цьому. Ліки, що проникають через вену, — завжди розчин, який викликає зміни складу крові. Крім того, вони як і раніше, діють і на інші органи, куди розносяться кров'ю.

... Близько двадцяти років тому доктор Яковлев вперше задумався над способом доставки ліків в організм людини через дихальні шляхи. Адже якщо лікарський препарат розпилити, він набуває чудової здатності проникати через легені у кров, минаючи фізіологічні бар'єри системи. Такий був перший ступінь теорії аероіотерапії, котру тоді вірніше було б назвати просто аеротерапією.

Але такий метод, при всіх перевагах, мав негативні сторони: утруднене було точне дозування лікарських речовин, дрібні частки їх склеювались, утворюючи коагулянти, що вже не мають потрібної дії. При лікуванні хворих виникала непередбачена переситрата ліків.

Тоді доктор Яковлев вирішив піддати частки розпиленних ліків дії електричного поля, іонізувати їх. Це вирішило цілий ряд проблем. Набагато зменшилася розмір лікарських часток. А значить, збільшилася їх проникуюча здат-

ЦІЛЮЩЕ ПОВІТРЯ

ність, відкрився доступ до альвеол легень. Електрично заряджені частки, відштовхуючись одна від одної, перешкоджали утворенню коагулянтів. Стало можливим точне дозування ліків, скоротилися їх втрати.

Технічний принцип роботи установок для аероіотерапії такий: повітря під тиском у чотири атмосфери, збагачене киснем, котрий сприяє кращому засвоєнню іонів організмом, подається у форсуночку. Туди ж одночасно надходять з коби лікарський розчин. Після цього струмінь повітря, із зв'язаними в ньому найдрібнішими частками лікарського розчину, розбивається об загострені край кварцової пластинки — одержується звичайна аерозоль. Потім аерозоль надходить у циліндр, де під дією електричного поля перетворюється в електроаерозоль. Дальший шлях лікарської хмарини — герметична камера, в якій знаходиться хворий, що дихає цілющим повітрям. В одному кубічному сантиметрі цього повітря — 10 тисяч іонів. Це значить, що за 20—25 хвилин перебування у камері хворий одержить 17 мільярдів лікарських аероіонів.

Після кожного сеансу камеру очищає венти-

ЛАБОРАТОРІЯ АЕРОІОТЕРАПІЇ ІСНУЄ В МОСКОВСЬКІЙ КЛІНІЦІ ІМЕНІ КОРСАКОВА ПРИ ПЕРШОМУ МЕДИЧНОМУ ІНСТИТУТІ ВЖЕ КІЛЬКА РОКІВ. ТУТ ПІД КЕРІВНИЦТВОМ ДОКТОРА ГЕОРГІЯ ЯКОВЛЕВА ВИПРОБУЄТЬСЯ ПРИНЦИПОВО НОВИЙ МЕТОД ВВЕДЕННЯ В ОРГАНІЗМ ЛІКАРСЬКИХ РЕЧОВИН.

ляційна система, а спеціальні лампи «Буф» проводять дезінфекцію.

Недавно доктор Яковлев запровадив у свій метод чергове нововведення. Раніше лікарський розчин, що надходить до розпилювача, готували на простій воді. А чому б, подумав вчений, не використовувати для цього цілющу мінеральну?

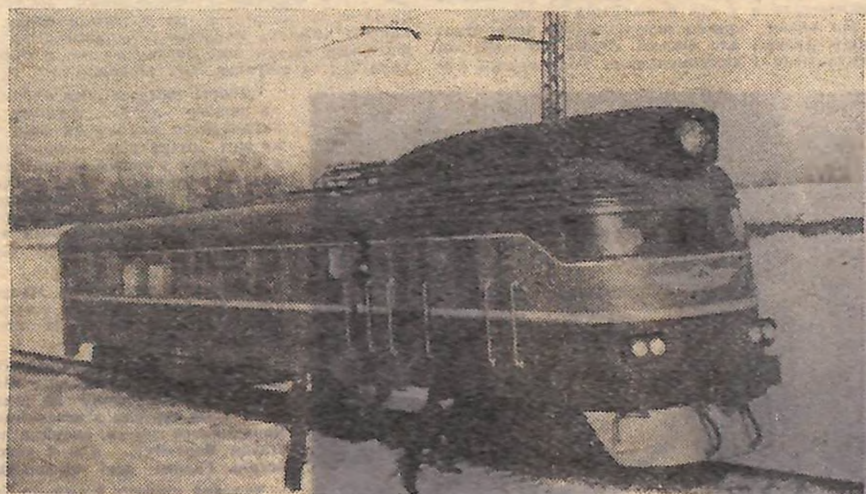
— Зараз при гіпертонії, — говорить Георгій Яковлев, — ми беремо «Баталіську» або «Лисогірську» воду, які містять магній. При склерозі — «Лугеллу» з іонами кальцію. При бронхіальній астмі — «Нарзан» як вуглекислу.

Бачите у кутку кабінету бутель з водою? Це справжня морська. Плазма нашої крові містить, відімаються інгредієнтів морської води! Застосування її в аероіотерапії дає дуже добрий ефект. Якщо хочете, можете зараз увійти в камеру і подихати чистим морським повітрям.

Петро КУРИШЕВ,
лікар,
(ЛПН).

● ДЛЯ ДОПИТЛИВИХ

Під Москвою проходить випробування перший в СРСР турбопотяг, створений конструкторами Центрального машинобудівного інституту залізничного транспорту Міністерства шляхів сполучення СРСР.

Турбопотяг може розвинути швидкість до 180 кілометрів на годину. Надалі, після вдосконалення його ходових частин, швидкість досягне 200—250 кілометрів на годину.

На знімку: моторний вагон турбопотяга.
Фото Г. Кисельові,
(АПН).

Електростальський завод важкого машинобудування (Московська область) закінчив складання вузлів дослідного зразка трубозварювального стану, на якому будуть виготовлятися труби-гіганти діаметром 2520 міліметрів — найбільші у світі. Вони призначаються для будівництва газопроводів.

Стан установлять на Новомосковському металургійному заводі під Дніпропетровськом. На ньому можна буде виробляти щороку 100 кілометрів дванадцятиметрових труб двох діаметрів: 2020 і 2520 міліметрів. Вага стану — 1300 тонн, його довжина досягає ста метрів.

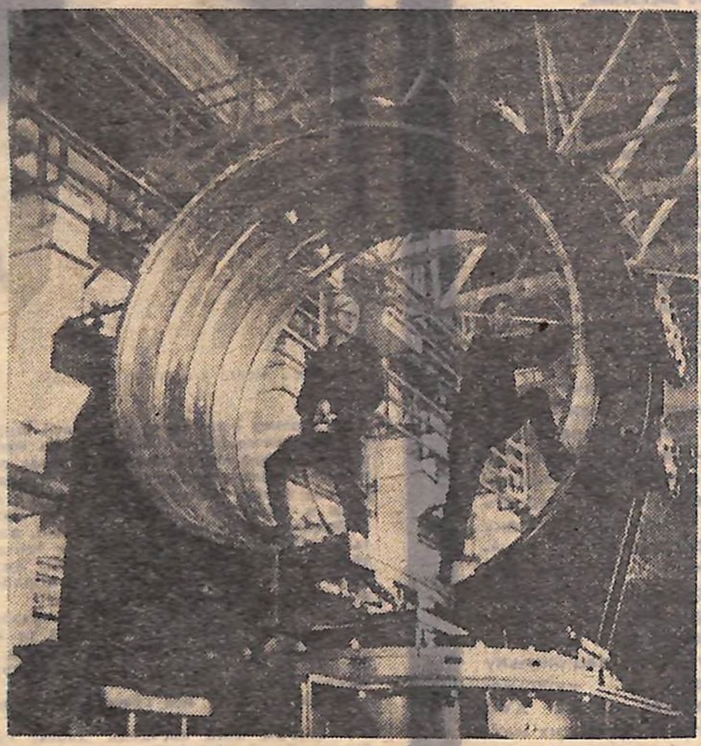
На знімку: формуюче обладнання нового трубозварювального стану.
Фото Р. Алфімова,
(АПН).

ЕЛЕУТЕРОК ЗАМІСТЬ ЖЕНЬ-ШЕНЯ

Лубенський хіміко-фармацевтичний завод уперше на Україні освоїв виробництво загальноотонізуючого препарату — елеутероку. За своїми лікувальними властивостями він не поступається перед жень-шенем, особливо корисний людям із зниженим кров'яним тиском.

Сьогодні в аптеки країни завод відправив перші 120 тисяч флаконів елеутероку. Близько мільйона їх підприємство випустить у поточному році.

(РАТАУ).

МЕЧ КІММЕРІЙЦЯ

Сільський учитель М. В. Ветвицький передав Одеському археологічному музею меч, випадково знайдений під час розкопок біля села Гербіне Балтського району. Меч довжиною більш як півметра, двохсторонній, відлитий з бронзи. Рукоятка відділена від кинджала прямим перехрестям.

— Ця зброя, що належить до VIII століття до нашої ери, належала кіммерійцю, — сказав кореспонденту РАТАУ директор Одеського археологічного музею І. Т. Черняков.

(РАТАУ).

УТОЙ ДЕНЬ Мвамба повертався з полювання в рідне село, розташоване на півночі Мозамбіку. Несподівано на його шляху з'явився стадо мавп — бабуїнів. Увагу мисливця привернула одна із самок. На її спині, вчепившись рученятами в шерсть, сидів хлопчик. Від подиву Мвамба ледь не впав з рук рушницю. Тим часом стадо зникло. Розповідь Мвамби не справила великого враження на мешканців села. Вони йому просто не повірили.

Прошло декілька років. І знову один із мисливців цього села побачив хлопчика, який до того часу вмер і змужив. Він не постулявся бабуїнам у спритності, так само легко стрибав з гілки на гілку, як і плоди диких рослин, різних комах. Мешканці села спробували його підмасти, але безуспішно. Тоді було вирішено влаштувати на нього полювання. Для цього відбрали найдосвідченіших і найспритніших мисливців.

На світанку, ледь зійшло

СЕНСАЦІЯ?

АФРИКАНСЬКИЙ МАУГЛІ

сонце, мисливці відправилися в нутр. Довго пробиралися вони крізь лісові зарості, перелазили через повалені стовбури величезних дерев, козали по гнилях гілках і коринях. Раптом Мвамба, що йшов попереду, різко зупинився і вказав на дерево. На його гілках спів юнак. Мисливіти тихо наблизилися до дерева і нависалися на юнака, який дряпався і кусався.

Незабаром «здобич» була доставлена в село. Подивитися на «хлопчика-мауглу» зібрався всі жителі. Трогати себе він не дозволяв, дико озиррався, видивлявся якесь нечленороздільне звуки. До їжі не торкався і

весь час сидів скорчившись. І це не дивно. Адже він ніких 18 років прожив серед бабуїнів.

Поступово він звик до людей і, мабуть, не збирається повертатися до мавп. Однак від домашньої їжі, як і раніше, відмовляється і харчується дикими рослинами, жуками, стрекотами. Ноді йому вдається убити антилопу. Говорити він так і не навчився, і мешканці села говорять з ним за допомогою жестів. Зараз це мозамбікське село збираються відвідати вчені, щоб дослідити африканського Мауглі.

А. ЖИГУНОВ,
(ТАРС).

НАДЗВУКОВНИЙ радянський пасажирський літак «Ту-144» успішно проходить льотні випробування. А коли відімуться у повітря подібні машини в країнах Європи і за рубежом?

Т ОЧНО відповіді на це запитання неможливо, хоча саме французи ще в 1961 році заговорили про свій рейсовий надзвуконний літак. За розрахунками тих років, вступити в експлуатацію він повинен був у 1967 році, хоч спочатку авіаційні компанії не тільки не відчували необхідності в ньому, але навіть сумнівалися в можливості широкотранспортного надзвуконного літака хоч би з мінімальною економічністю.

В 1964 році вже існувала угода між Францією і Англією про спільне будівництво і в експлуатацію літака «Конкорд» — «аглода». З французького боку за його опрацювання йшли

ШЛЯХ

взялася компанія «Сюд авіасіон», з англійського — «Брітніш ейркрафт корпорейшн». Незабаром початковий проект змінили, і в остаточному варіанті «Конкорд» повинен був брати на борт 118 пасажирів і при вазі 115 тонн розвивати крейсерську швидкість близько 2300 кілометрів на годину (приблизно дві звукові, тобто, як кажуть, «2 М»).

В той же час американська компанія «Бойнг» широкомовно оголосила про початок робіт над пасажирським літаком з крилом змінюваною в польоті стрілоподібності «Бойнг-733», відомим також під маркою «ЕсЕсТес». Забираючи на борт 150 пасажирів, він повинен був розвинути швидкість близько 3200 кілометрів на годину («2,7 М») при дальності польоту 6500 кілометрів. За іншими проектами літак «Сі Ель-823» фірми «Локхед» збирає перевозити 220 пасажирів із швидкістю порядку 3600 кілограмів на годину; «Порт Америкен-60» — при такій же швидкості брати на борт 170—187 пасажирів.

Кінець кінцем основним американським проектом став «Бойнг-2707» з крейсерською швидкістю не менше 3400 кілометрів на годину і дальністю польоту 7000 кілометрів. Американський конгрес асигнував на цей проект 653 мільйона доларів.

З 2 по 5 серпня 1968 року збудований в майстернях Сен-

НАДЗВУКУ

лі, що перший політ відбудеться на початку жовтня, оскільки «вдалося наверстати строки програми створення літака».

Однак у кінці літа в результаті політичної кризи у Франції на декілька тижнів виробництво зупинилося. А завод у Фіттоні, в Англії, не працював більше місяця через страйк...

Але, крім політичних грудюшля, існують інші «підводні камені» у капіталістичній системі виробництва. Валютно-фінансова криза (з яких Франція незмінно виходила «з хороших обличчя») кінець кінцем торкнулася і її.

Однією з таких жертв і став «Конкорд»: французький уряд вирішив скоротити асигнування на його будівництво.
В. ЛЮСТИБЕРГ,
(АПН).

«ТУ-144» — ПЕРШИЙ ПАСАЖИРСЬКИЙ

Деякі конструктивні особливості: трикутне крило малого подовження з напівмалою стрілоподібністю у передній частині; носова частина літака на зльоті і перед посадкою відхиляється вгору, відкриваючи лобову скляку пілотської кабіни; двигуни розташовані у хвостовій частині літака; органи управління — елевопні — розташовані на задній частині крила; бортова обчислювальна машина (ЦОМ) забезпечує програмований автоматичний політ. Система збудованого автоматичного контролю.

Генеральний конструктор літака — академік Андрій Туполев, головний конструктор «Ту-144» — доктор технічних наук професор Олексій Туполев.

Обсяг дослідницьких робіт був у 10 разів більший, ніж при створенні інших літаків. У першому польоті, 31 грудня 1968 року, «Ту-144» пілотовали командир корабля заслужений льотчик-випробувач Едуард Єліні, льотчик-випробувач Герой Радянського Союзу Михайло Козлов, ведучий інженер-випробувач Володимир Бендеров і бортиженер Юрій Селівєстов.

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ

Крейсерська швидкість	— 2.500 кілометрів, на годину
Висота польоту	— 20.000 метрів
Дальність польоту	— 6.500 кілометрів
Зльотна вага	— 130 тонн
Комерційне навантаження	— 13.000 кілограмів
Пасажирських місць	— 120
Екіпаж:	
пілотів	— 2
бортиженерів	— 1
Кількість двигунів	— 4
Строк служби	— 30.000 годин
Тривалість польоту:	
з Москви в Хабаровськ	— 3 години 20 хвилин
з Делі в Москву	— 2 години 20 хвилин

(АПН — «Авіація та космонавтика»).

Наша адреса і телефони

м. Кіровоград, вул. Луначарського, 36. Телефони: секретарю — 29-33-65, відділу пропаганди — 29-35-57, редакції — 29-33-55.

«МОЛОДОЙ КОМУНАР» — орган Кіровоградського обкома ЛКСМУ г. Кіровоград.

Друкарня ім. Г. М. Димитрова обласного управління по пресі, м. Кіровоград, вул. Глівки, 2.